

13.04.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**13 Nisan 2022
Çarşamba**

13.04.2022

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

13 Nisan 2022 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Et Piyasasının Düzenlenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5419)
- Orman Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Düzenleme Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5420)

YÖNETMELİKLER

- Bahçeşehir Üniversitesi İnsan Hakları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Sakarya Üniversitesi Arşiv Hizmetleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 3/2/2022 Tarihli ve 2019/21436 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 22/2/2022 Tarihli ve 2019/19608 Başvuru Numaralı Kararı

Besiciye 2 bin 500 TL'lik destek kararı

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla 2 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında Et ve Süt Kurumu tarafından kesimi ve satımı yapılan/yaptırılan her bir baş sığır için 2 bin 500 TL destekleme yapılacak.

Et piyasasını düzenleme amacıyla alınan yeni düzenlemeyle besiciye destek getirildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre 2 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından kesimi ve satımı yapılan/yaptırılan her bir baş sığır için 2 bin 500 TL destekleme yapılacak.

Kararda sığırların kesimi ve satışının ESK tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde yapılacağını belirtildi.

Ödemeler için kaynak, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2022 yılı tarımsal destekleme bütçesinden sağlanacak.

Oxfam: Yıl sonuna kadar 860 milyon insan aşırı yoksulluk içinde yaşayabilir

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam, Rusya'nın Ukrayna işgali, Kovid-19 pandemisinin süren etkisi ve artan küresel eşitsizlik karşısında bu yıl sonuna kadar 263 milyon insanın aşırı yoksulluğa sürüklenebileceği, 860 milyon insanın da aşırı yoksulluk içinde yaşayabileceği uyarısında bulundu.

Oxfam, Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaş, etkileri süren pandeminin ve küresel eşitsizliğin aşırı yoksulluk içinde yaşayan insanların sayısını artıracaklarını rapor etti.

Uluslararası yardım kuruluşu Oxfam, Rusya'nın Ukrayna işgali, Kovid-19 pandemisinin süren etkisi ve artan küresel eşitsizlik karşısında bu yıl 250 milyondan fazla insanın aşırı yoksulluğa sürüklenebileceği uyarısında bulundu.

The Guardian'da yer alan haberde, savaşın en yoksul insanlar için etkisinin altını çizen Oxfam, 20 yıllık gelişmelerin piyasaların sarsılmasına neden olması gerekçesiyle tehlike **altında** olduğuna dikkat çekildi. Haberde, Oxfam'ın "İngiltere, Fransa, Almanya ve İspanya'nın nüfuslarının toplamı kadar, 263 milyon insanın bu yıl aşırı yoksulluğa sürüklenebileceği" bulguları yer aldı.

Kuruluş, bu yılın sonuna kadar 860 milyon insanın, günlük 1.90 doların altında yani aşırı yoksulluk içinde yaşayabileceğini belirtti.

13.04.2022

Gıdanın harcama içindeki payı yüzde 40 arttı

Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı savaş buğday, mısır ve sebze yağı fiyatlarını artırdı.

Oxfam tüketici harcamaları için gıda fiyatlarının zengin ülkelerde yüzde 17 oranında, Sahra Altı Afrika'da ise yüzde 40 oranında arttığını söyledi.

Oxfam'ın "Önce Kriz, sonra Felaket" başlıklı raporunda, düşük gelirli ülkelerdeki hükümetlerin kredi verenlere borçlarını ödemek için ve gıda ve yakıt tedarik edebilmek için kamu harcamalarını kısmak zorunda kalabileceklerine vurgu yaptı. Raporda, en yoksul ülkelerin bu yıl ödemeleri gereken toplam 43 milyar dolar borçları olduğunu altı çizildi.

Yem soruşturmasında soruşturma heyeti ceza istedi

Rekabet Kurulu'nun yem soruşturmasında ceza istenirken, dijital alanda veri taşımaya yönelik örnek karar çıktı.

ANKARA (DÜNYA) - Rekabet Kurulu'nun 2021'de başlattığı yem üretimi ve satışı yapan teşebbüslere yönelik anlaşma-uyumlu eylem kapsamında açtığı soruşturmada sözlü savunma aşamasına gelindi. Sözlü savunma öncesinde, soruşturma heyeti şirketler hakkında ceza uygulanmasını istedi.

Soruşturma kapsamında, Abalıoğlu Yem, C.P. Standart Gıda, Erişler Yem, E.R. Yem Gıda Tarım Ürünleri, Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık, Matlı Yem Sanayi ve Ticaret, ile RTM Tarım Kimya şirketleri bulunuyor. Soruşturma heyeti, şirketlerin kanunun 4. Maddesine (uyumlu eylem, anlaşma) aykırı davrandığı, muafiyetten yararlanamayacaklarını iddia ederek ceza istedi. Kurul sözlü savunmaları aldıktan sonra, aynı gün dahil 15 gün içinde karar verebiliyor.

Dijital alanda örnek nitelikli bir ceza daha verildi

Bu arada, e-pazaryeri (başka satıcıların satış yapmasına imkan sağlanan platform nitelikli e-ticaret uygulamaları) nitelikli nadirkitap.com soruşturmasında da ceza çıktı.

Kararda, kullanılmış kitapların satışına imkan sağlanan bu alanda nadirkitap.com'un hakim durumda olduğu belirtilerek, bünyesinde satış yapan şirketlerin verilerini kendilerine vermeyerek rakip teşebbüslerin faaliyetini zorlaştırdığı ve böylece hakim durumu kötüye kullandığına karar verildi. Karara göre, Nadirkitap'ın satıcıların kendi verilerine erişimi ve bu verileri başka yerlere taşımayı engellediği tespit edildi. Karara karşı yargı yolu açık bulunuyor.

Çiftçi bataкта: Alınan borç, 18 yılda çekilen kredinin beşte birini buldu

Çiftçinin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nden aldığı borç 2021'de 18 yılda çekilen kredinin beşte birini buldu.

Mazot, gübre, ilaç gibi artan maliyetler karşısında zorda kalan çiftçi borç sarmalında. Çiftçinin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nden aldığı borç 2021'de 18 yılda çekilen kredinin beşte birini buldu. Tüm mallarının satışından elde edilen gelirleri borçlarını ödemeye yetmediği için "aciz vesikası" alan çiftçi sayısı da 21 bin 333'e ulaştı.

CHP Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2021 İdari Faaliyet Raporu'na göre, 2003-2021 arasındaki 18 yılda çiftçinin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nden 479.7 milyar TL kredi kullandığına dikkat çekti. 2021'de kullanılan kredi miktarının ise 97.3 milyar TL'ye çıktığına işaret eden Aygun, çiftçinin kırılma noktasının, 2021 olduğuna işaret etti.

"BU YOLLA DÜZELMEZ"

Aygun, faaliyet raporunun öneriler ve tedbirler bölümünde, "Çiftçinin tarımsal girdilere ulaşımı için gerekli tedbirler alınacaktır" denildiğine işaret ederek, "Çiftçinin girdiye ulaşımında sorun yok ki. Sorun girdi maliyeti. Ama girdilerin sübvansede edileceği yönünde güvence verilmiyor. Bu yolla ne tarım düzeler, ne de vatandaşımız ucuz gıda alabilir" diye konuştu.

13.04.2022

Aygun, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri 2021 Faliyet Raporu'na göre de "aciz vesikasına" bağlanan 21 bin 333 çiftçi olduğuna işaret ederek "Buna ilişkin 267 milyon 534 bin 983 TL tutarındaki alacak Hazine Müsteşarlığı'ndan tahsil edilmiştir. Aciz belgesi, borçlunun tüm mallarının satılmış olmasına rağmen satılan mallardan elde edilen miktarın borçlarını ödemeye yetmemesi durumunda verilen belgedir. Çiftçiyi borç batağında boğdunuz" dedi. Çiftçilerin borçlarının faizinin silinmesini, uzun vadeli borçlanma yapılmasını isteyen Aygun, "Yoksa geride ne çiftçi kalacak, ne de tarım yapılacak arazi" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Fiyatlardaki balon sönecek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kabine Toplantısından sonra açıklama yaptı. Erdoğan, fiyatlardaki artışlarla ilgili stokçuluk yapanlara karşı takibin sürdüğünü belirterek "Fiyatlardaki balonun söneceğini tahmin ediyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasından önemli satır başları şöyle:

"Dünya bir süredir salgınların, savaşların yol açtığı olağanüstü dönemler yaşıyor. SİYasi krizler sebebiyle ortaya çıkan belirsizlikler giderek artıyor.

Salgın döneminde dünya genelinde ortaya çıkan üretim ve tedarik sorunu hala devam etmektedir. Sorunlar, zengininden fakirine kadar tüm ülkeleri derinden sarsıyor.

Krizi fırsata çevireceğiz

Ukrayna-Rusya savaşı ile devam eden küresel krizi fırsata dönüştürecek adımları da atıyoruz. Türkiye, her iki tarafla da iletişim kurabilen yegane ülkedir. Küresel düzeyde yaşanan sıkıntıların bize de yansımaları oluyor.

Türkiye, her savaşta iki tarafla da iletişim kurabilen yegane ülkedir. Küresel düzeyde yaşanan sıkıntıların bize de yansımaları oluyor. İnsanlarımızın temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını yükselten bir kesim de var.

Fiyatlardaki balon sönecek

Stoklayan, imha eden, haksız kazanç peşinde koşanları takibe aldık. Sorun çoğu defa hukuki değil ahlaki olduğu için arzu ettiğimiz neticeleri almakta güçlük çekiyoruz. Fiyatlardaki balonun söneceğini tahmin ediyoruz. Sabırla, dirayetle daha çok çalışarak daha sıkı mücadele ederek bu dönemi de geride bırakacak ve ülkemizi 2023 hedeflerine ulaştıracacağız.

Piyasayı sakinleştirecek düzenlemelere hız vereceğiz

Gelir artışına yönelik tedbirler yanına gereksiz paniklerin önüne geçecek, piyasayı sakinleştirecek düzenlemelere hız vereceğiz. Daha sıkı mücadele ederek bu dönemi de inşallah geride bırakacağız."

2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı'nı açıkladı

BM İklim Değişikliği Konferansına sunduğumuz katkı beyanımızla 2053 vizyonumuzun ilk somut hedefini ilan etmiştik. Bugün de İstanbul'un fethine attığımız vizyonumuzun 2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Avrupa-Asya-Afrika bizim için büyük fırsatlar barındırıyor. 12 milyar ton olarak gerçekleşen dünya ticaret hacminin 2030'da 25 milyar, 2050'de 95 milyar tona ulaşmış olması bekleniyor. BM bu oranın 2050 yılında yüzde 70'e çıkacağına işaret ediyor.

Lojistik ana planında demiryoluna özel önem vereceğiz

Demiryolu yatırımlarımız ön plana çıkmıştır. Yolcu taşımacılığında demiryolunun payını da artıracacağız.

Ulaşımaya yönelik talebin 2050 yılında iki katına çıkacağı anlaşılıyor. Ülkemizin ulaştırma alanında son 20 yılda attığı adımların ne kadar önemli ve isabetli olduğu kabul edilecektir. Diğer ülkelerde ortaya çıkacak potansiyelden en yüksek payı almak için yatırımlara hız vermeye başlamıştır. ABD'nin 2 trilyon dolar, Çin 559 milyar dolarlık altyapı planladıkları biliniyor. Türkiye ise 5 ana sektörde yaptığı yatırımla mesafe kat etmiş bir ülkedir.

Yaptığımız yatırımlar sayesinde Türkiye üretimini 1 trilyon doların üzerinde arttırmayı başarmıştır. Yarısı yeni olmak üzere 18 milyona yakın insanımızın istihdamını sağlayan ekonomik sonuçlar ürettik. Milli gelirimize 520 milyar dolardan fazla katkı sunduk. Yarına hazırlanırken odak noktamıza insan, veri ve yük hareketliliğini yerleştirdik.

Bu unsurları lojistik, mobilite, dijitalleşme ekseninde ele alarak adımlarımızı atıyoruz. Akıllı otoyolların inşası bu uygulamalardan biridir. Ulaştırma ve lojistik ana planımızı veriye dayalı ortak akli önemseyen bir anlayışla hazırladık.

13.04.2022

Emisyon salınımı azaltma hedefli çevreci ve akıllı ulaşım sistemlerin öne çıktığı senaryolar geliştirdik. Demiryolu yatırımlarımız artık ön plana çıkmıştır. Yıllarca kaderine terk edilmiş demiryollarımızı önemli ölçüde yeniden canlandırmıştık. Mevcutları yenilediğimiz demiryolu hat uzunluğumuzu 10 bin 959 km.den 13 bin 22 km.'ye çıkardık. Hedefimiz 28 bin 590 kilometreye taşımaktır.

Firmaların işe alacakları her işçinin 3 veya 6 ay boyunca ücret ve primleri ödenecek

Ek istihdam taahhüt eden firmaların işe alacakları her işçinin 3 veya 6 ay boyunca tüm ücretleri ve sosyal destek primlerini Çalışma Bakanlığı karşılayacak

Terör örgütlerinin başını nasıl ezdiysek fiyatlardaki yükselişin belini de aynı şekilde yine biz kıracağız.

Çiftçilere hazine arazilerini kiralama hakkı

2020 yılı başından itibaren 3 yıl süreyle hazine taşınmazını kullanan çiftçilerimize başka şart aramadan bu araziye kiralama imkanı getiriyoruz."

Yeni 'torba' Meclis'te: KKM'de şirketlere yeniden vergi istisnası

Meclis'e sunulan teklifte, ticari mevduat sigorta kapsamına dahil ediliyor. Şirket DTH'larının yıl sonuna kadar KKM kapsamına alınmasının önü açılıyor.

Canan SAKARYA

Ticari mevduatı sigorta kapsamına alınmasını öngören, şirket DTH'larının yıl sonuna kadar Kur Korumalı Mevduat kapsamına alınmasını öngören toplam 20 maddeden oluşan yeni bir kanun teklifi TBMM'ye sunuldu.

Teklifin birinci maddesi ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu değiştirilerek, sigortaya tabi mevduatın kapsamı genişletiliyor. Buna göre, resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar dışındaki tüm ticari mevduat sigorta kapsamına alınıyor. Ticari mevduata yönelik sigorta hükümleri, teklif kanunlaştıktan 3 ay sonra yürürlüğe girecek.

Torba kanun teklifinin 11'inci maddesi ile şirketlerin DTH'larının çevrilerek KKM'ye yatırılması halinde, bunlara yönelik sağlanacak vergi avantajının süresi de uzatılıyor. Buna göre, mevduatı en az 3 ay vade ile değerlendiren şirketler, dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dahil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payı ile değer kazançlara kurumlar vergisi istisnası uygulanacak.

13.04.2022

Aynı madde ile Cumhurbaşkanına bu istisnanın süresini 30 Haziran 2022 ve 30 Eylül 2022'ye kadar uzatma yetkisi de veriliyor. Söz konusu istisnalar, 2022 yılı sonuna kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanacak.

Varlık Fonu ile ilgili düzenlemeler

Teklifin 12 ve 13'üncü maddeleriyle, Türkiye Varlık Fonu'nun hak sahibi olduğu şirketler ve bunların yararlanacakları muafiyetlere ilişkin düzenlemeler yer alıyor.

Madde gerekçesinde, TVF şirketlerinin ve fonların bedelini ödeyerek satın aldıkları şirketlerin değer kaybına uğramaması için kamu şirketlerine uygulanan mevzuat kısıtlamalarının uygulanmamasını amaçlandığı kaydedildi. Maddeler aynen kanunlaşırca, TVF şirketlerine uygulanacak muafiyet, kanun yürürlüğe girmeden önce kurulmuş şirket ve fonlara da uygulanacak.

İşletme sermayesi ihtiyacı kredileri uçurdu

Ticari kredilerde 13 haftalık yıllıklandırılmış kur etkisinden arındırılmış büyüme 1 Nisan haftasında yüzde 45,8'e geldi ve 23 ayın ardından en yüksek seviyesinde. Bankacılık kaynakları artışın bir kısmı yeni yatırımdan olsa da büyük kısmının işletme sermayesi ihtiyacından kaynaklandığını söyledi.

Şebnem TURHAN

Yeni Türkiye ekonomi politikası kapsamında hem Hazine ve Maliye Bakanlığı hem de Merkez Bankası metinlerinde 'selektif kredi' yaklaşımı öne çıkıyor. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati de önceki gün yaptığı açıklamada kredi büyümesine ticari kredilerin öncülük ettiğini belirtti. Merkez Bankası verilerine göre de 13 haftalık kur etkisinden arındırılmış kredi büyümesi yüzde 40,93, ticari kredi büyümesi ise yüzde 45,76 oldu. Ticari kredilerdeki bu yıllık artış 26 Haziran 2020 haftasındaki artışın ardından en hızlı büyümeye işaret ediyor. Bankacılık kaynakları yeni yatırım ihtiyacı olsa da 23 ayın ardından böylesi bir hız kazanan ticari kredi kullanımında en büyük ihtiyacın işletme sermayesinden kaynaklandığına dikkat çekti.

Türkiye'de yüzde 61,1'e gelen tüketici enflasyonu, dünyada artan emtia fiyatları, enerji fiyatlarındaki yükseliş, TL'deki değer kaybı işletmelerin sermaye ihtiyacının her geçen gün artmasına neden oluyor. Bankacılık kaynaklarının verdiği bilgiye göre ticari kredilerde bu denli hızlı yükselişin temel nedenini de 'işlerin yürümesini sağlamak' amacıyla kullanılan krediler oluşturuyor.

Temmuz 2020'den sonra ilk kez yüzde 40'ı aştı

Ticari kredilerde 13 haftalık yıllıklandırılmış kur etkisinden arındırılmış büyüme 25 Şubat 2022 haftasından bu yana kesintisiz yükselişini sürdürüyor. Öyle ki 25 Mart'ta ilk kez yıllık olarak yüzde 40'ın üzerine çıkarak yüzde 43 artan ticari kredi büyümesi 1 Nisan haftasında ise yüzde 45,76 büyüme sağladı. Böylece de toplam kredi büyümesi Temmuz 2020'nin ardından ilk kez yüzde 40'ın üzerine çıktı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre de bankacılık sektöründe toplam kredi hacmi 1 Nisan itibarıyla 5.5 trilyon liraya ulaştı. Ticari ve diğer kredilerin büyüklüğü ise 4.4 trilyon lira olarak hesaplandı.

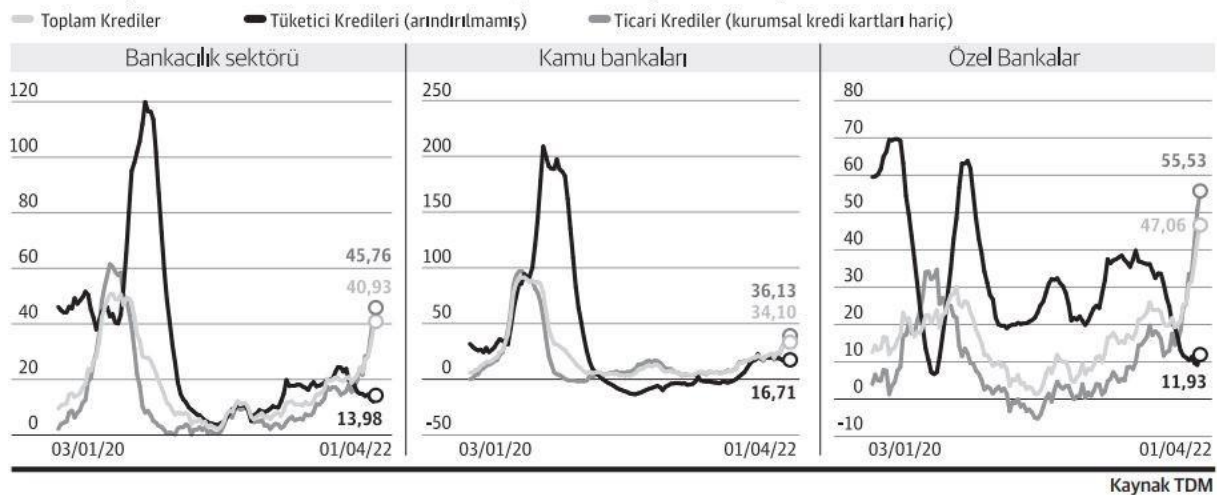
1 Nisan haftasında kamu bankalarında ticari krediler yüzde 36,13 büyürken özel bankalarda büyüme yüzde 55,53 oldu. Kamu bankalarında toplam krediler 2.5 trilyon lira olurken ticari ve diğer krediler ise 2.1 trilyon liraya ulaştı. Yabancı sahipli bankalarda toplam kredi hacmi 1.3 trilyon lirayı aşarken ticari ve diğer kredilerin büyüklüğü 1.1 trilyon liraya geldi. Yerli özel bankalarda da 1.6 trilyon lira olan toplam kredi hacminin 1.2 trilyon lirasını ise ticari ve diğer krediler oluşturdu.

Tüketicideki büyümede lider kamu bankaları

Tüketici kredilerinde ise büyüme çift haneli olsa da ticari kredilerin yanında daha düşük ivmede yaşanıyor. Merkez Bankası verilerine göre toplam tüketici kredisi büyümesi 1 Nisan haftasında yıllık olarak yüzde 14 olurken kamu bankalarında bu oran yüzde 16,71, özel bankalarda ise yüzde 11,93 olarak hesaplandı. Ticari kredi büyümesinde özel bankalar kamu bankalarının önüne geçerken tüketici kredilerinde kamu bankalarının büyümede lider.

Tüketici kredi hacmi 1 Nisan haftasında 1 trilyon 35 milyar lira oldu. Bunun 476.5 milyar lirasını ise ihtiyaç kredisi kullanımı oluşturdu. Kamu bankalarında 394.6 milyar lira olan tüketici kredisi hacmine karşılık yabancı bankalarda 284.4 milyar lira, yerli özel bankalarda ise 356.4 milyar lira oldu.

Kredi büyümesi (% 13 haftalık, kur etkisinden yıllıklandırılmış, arındırılmış)

Kaynak TDM

Ticari kredi faizi ortalama yüzde 20,95 seviyesinde

Merkez Bankası verilerine göre 1 Nisan haftasında bankaların TL cinsi ticari krediler için uyguladıkları faiz oranı önceki haftaya göre 5 baz puan artışla yüzde 20,95 seviyesine çıktı. Tüketici enflasyonu ise mart itibariyle yüzde 61,1 seviyesinde bulunuyor. TL cinsi ticari kredi fonlaması tüketici enflasyonunun oldukça altında devam ediyor. Ancak yüzde 14 olan Merkez Bankası politika faizinin ise üzerinde TL cinsi ticari kredi faizleri. Yine Merkez Bankası verilerine göre 1 Nisan haftasında TL bazlı konut kredi faizleri önceki haftaya göre 17 baz puan azalışla yüzde 17,96'ya; taşıt kredi faizleri 11 baz puan azalışla yüzde 24,95'e ve ihtiyaç kredi faizleri 50 baz puan azalışla yüzde 28,04'e geriledi. Bankaların TL mevduat için uyguladıkları faiz oranı 1 Nisan haftasında bir önceki haftaya göre 35 baz puan artışla yüzde 15,95'e çıktı. Dolar mevduat faizi 15 baz puan artışla yüzde 1,09 ve Euro mevduat faizi 6 baz puan artışla yüzde 0,48 oldu.

Buğday/Un/Ekmek

Osman AROLAT

13 Nisan 2022 Çarşamba

Dünya tahıl piyasaları daralıyor. Çin yeni büyük oyuncu olarak stok yapıyor... Bunu gerçekleştirecek mali ve diplomatik güce sahip....

FAO'ya göre, dünya ihracılık buğdayının yüzde 18'i Rusya'dan, yüzde 9'u Ukrayna'dan sağlanıyor. Bu oran arpada yüzde 11 ve yüzde 12, mısırdaki yüzde 13 ve yüzde 3 olarak şekilleniyor. Kolza yağında Ukrayna'nın yüzde 10'luk kritik bir payı var.

Türkiye, 2021'de 8,1 milyon tonluk buğday ithalatının yüzde 78'ini Rusya'dan, yüzde 12'sini Ukrayna'dan yaptı. Bunun önemli bir bölümünü işleyip un çevirerek ihraç etti. Sektörün meslek kuruluşlarında önce başkanlık sonra da yöneticilik yapan Gaziantepli sanayici Erhan Özmen'e beklentilerini sorduğumda; Rusya'dan ithalatta sorun yaşanmadığını, Ukrayna'dan doğacak açığın ithalatla kapatılıp, un ihracatının sorunsuz süreceğini söyledi. Özmen'e göre; "Rusya/ Ukrayna kriziyle dünyada buğdayın tonu 420-430 dolara yükseldi. Bu rakamı biz ihraç ettiğimiz un fiyatına yansıtabiliyoruz. Komşu ülkelere ihracat sürüyor."

TMO'nun yurt içinde 'doğru hareket ederek' buğdayda sübvansiyon uyguladığını söyleyen Özmen, bu desteğin Haziran hasadına dek sürmesini umuyor.

Özmen'e göre "ekmeğe zam buğday fiyatından olmaz." Devamında, yurtiçi rekor tahmini 18 milyon ton. Özmen'e göre; Ukrayna'daki daralma, ne ekmek üretimine, ne de un ve makarna ihracatında bir olumsuzluğa neden olmayacak...

Özmen'in iyimserlik taşıyan açıklamalarını gölgeleyen 2 önemli gelişme var:

1-Çin bu yıl dünya buğdayının %51'ini, mısırın %69'unu ve pirincin %60'unu stoklayacak. ABD resmi kuruluşu USDA verileriyle, Çin başta tahıl, tüm gıdada 18 ay yetecek stok hedefliyor ve bunu gerçekleştirecek mali ve diplomatik güce sahip.

13.04.2022

2-Enerji ve işçilik maliyeti artıyor. Fırıncılar ekme fiyatlarına yurt genelinde zam yaptı. İstanbul'daki toplam ekme üretiminin yüzde 10'unu sağlayan Halk Ekme, bu zam dalgasına direniyor ve 250 gr. ekmeği 1,5 TL 'den satıyor.

Bu tabloda halkın en önemli gıdası olan ekme fiyatlarının sürekli artmaması için, buğdayda Latin Amerika'yla ticaret bağlantıları gerekiyor. TMO desteği kaçınılmaz gözüküyor. Belediyelerin ise ucuz ekme fiyatıyla tanzim satışı yapmalarının ne denli anlamlı olduğu, bir kez daha ortaya çıkıyor.

"Ekmeğe muhtaç olmak" sözünü hatırlatacak bir ortama döndük...

GÜNÜN SÖZÜ:

Çin, ilke olarak dünya ihraçlık tahılın %95'ini stok olarak tutacak, kararlar buna göre alınmalı...

Konut fiyatlarını tırmandıran yabancı değil, maliyet!

Alaattin AKTAŞ

13 Nisan 2022 Çarşamba

✓Konut fiyatlarını yabancı talebinin tırmandırdığını sanmak büyük yanılğı. Yabancı payı hiçbir dönem yüzde 5'i bile bulmadı.

✓Temel sorun belli; maliyet artışı. İnşaat maliyetlerinde son bir yılda meydana gelen artış yüzde 90'ın üstünde. Bu şartlar altında konut fiyatlarının artmaması mümkün mü?

Konut fiyatları deyim yerindeyse uçuyor. Piyasada bu durumu herkes gözleyebiliyor. Merkez Bankası'nın resmi verileri de bu gerçeği ortaya koyuyor. Merkez Bankası'na göre ocak ayı itibarıyla son bir yılda yeni konutların fiyatı yüzde 85, ikinci el konutların fiyatı yüzde 76 arttı. Genel artış oranı da yüzde 77'yi aştı. Bu artışın, son iki ayda daha da belirginleştiğini ve mart sonu itibarıyla daha yukarılarda oluştuğunu tahmin etmek zor değil.

Hemen her konuda olduğu gibi şimdi de konut fiyatlarındaki bu hızlı artışın suçlusu aranıyor. Sanki suçluyu bulsak bile buna karşı bir önlem alacakmışız gibi.

Ama yine de konut fiyatlarının böylesine artmasına yol açan suçluyu, sorumluyu bulmak gerekiyor.

Sahi ne oldu da son dönemde fiyatlar böylesine tırmanışa geçti?

İktisattaki çok basit temel kurallardandır...

Fiyatlar ya maliyet yüksek olduğu için artar. Ya talep yüksek olduğu için.

Ya da her ikisi birden söz konusu olduğu için...

Son dönemde konuta olan taleple ilgili değerlendirmelerde tetikleyici unsurun yabancılar olduğu görüşü çok işleniyor. Söylenen özetle şu:

“Yabancılar vatandaşlık hakkı elde etmek için konut alıyor; bu da talebi, bağlı olarak fiyatları yukarı çeken bir etki doğuruyor.”

YABANCI PAYI YÜZDE 5 BİLE DEĞİL

Türkiye’de konut piyasasını adeta allak bullak eden, fiyatların böylesine tırmanmasına yol açan gerçekten de yabancı talebi mi?

Bu soruya **“Evet”** demek pek kolay değil.

Değil çünkü yabancıların aldığı konutların sayısı toplamda giderek daha fazla bir yer tutuyor tutmaya ama bu sayı piyasada taşları yerinden oynatacak bir büyüklüğe ulaşmaktan çok uzak.

Konut fiyatı ve inşaat maliyetindeki yıllık artış

	Konut fiyatı artışı (%)	İnşaat maliyeti artışı (%)	Yabancı payı* (%)
2016	12,2	18,2	1,4
2017	9,1	16,2	1,6
2018	4,4	25,7	2,9
2019	10,0	10,8	3,4
2020	30,4	25,0	2,7
Ocak 21	30,4	27,8	3,8
Şubat	30,7	27,6	3,6
Mart	32,0	32,0	3,8
Nisan	32,4	35,5	4,3
Mayıs	29,1	39,6	3,0
Haziran	29,2	42,5	3,5
Temmuz	31,1	44,8	4,2
Ağustos	33,4	42,1	4,1
Eylül	35,6	39,5	4,5
Ekim	40,2	41,9	4,3
Kasım	50,6	48,9	4,1
Aralık	59,7	67,7	3,5
Ocak 22	77,4	79,9	4,7
Şubat		90,3	4,7

*İlgili yıl ya da aydaki satışa göre pay

Elimizde 2016’dan bu yana olan veriler var. Toplam konut satışı içinde yabancıların payına bakıyoruz; 2016 ve 2017’de yüzde 1.4 ve yüzde 1.6 olan pay daha sonra

13.04.2022

yüzde 3'lere ulaşıyor. 2021'e geliyoruz; yılın tümündeki yabancı payı yüzde 3.9 düzeyinde.

Yabancı payı bu yılın ilk iki ayında biraz daha yükseliyor ve yüzde 4.7'ye çıkıyor.

Yani hiçbir dönem yüzde 5 aşılmamış bile...

Bir başka ifadeyle 100 konutun 5'ini yabancılar aldı diye fiyatların böylesine arttığını, piyasada adeta konut kalmadığını söylemek mümkün mü?

MALİYET, MALİYET, MALİYET!

Gelin bazı yönlerden birbirine çok benzeyen 2019 ve 2021 yıllarını karşılaştıralım...

2019 yılında konut fiyatları yüzde 10 artmış. Konut maliyetindeki artış da hemen hemen aynı düzeyde, yüzde 10.8. O yıl satılan konutların yüzde 3.4'ünü yabancılar almış.

2021'e gelelim... Yabancılar geçen yıl satılan konutların da yüzde 3.9'unu almış. Yani toplamdaki pay pek değişmemiş, 2019'a yakın. Ama diğer yandan 2021'de inşaat maliyetleri yüzde 68, konut fiyatları ise yüzde 60 artmış.

Söz konusu iki yılda yabancı payı neredeyse aynı; ama maliyet ve fiyat artışı yüzde 10'ardan yüzde 60'lara çıkmış.

Demek ki yabancıların alımı konut fiyatlarını sanıldığı ya da iddia edildiği gibi pek fazla etkilemiyormuş.

Sorun belli; maliyet artışı. Konut fiyatları ve inşaat maliyetlerinin yıllık bazda nasıl paralel bir artış sergiledikleri tabloda çok açık bir biçimde görülüyor. 2021 yılı başından bu yana olan dönemde her ay maliyetler de artıyor, konut satış fiyatları da...

Maliyetlerdeki artış hız kesmediği sürece konut fiyatlarındaki artışı yavaşlatmak da mümkün olmayacak.

Kanada yabancılar konut satışına sınırlama getirdi diye bizde de aynı yolun izlenmesi gerektiğini savunanlar var. Bunu yaparsak 95 adet olan konut arzını 100'e çıkarırız, hepsi bu. Konut sayısındaki 5 artış fiyatları aşağı çekecek sanıyorsak fena halde yanıldığımızı kısa zamanda görürüz.

Şubat sonunda yüzde 90'ı aşmış inşaat maliyeti artışı karşısında konut fiyatları artmasa şaşmak gerekirdi. Sorun talepten değil, maliyet artışından kaynaklanmaktadır. Kendimizi fiyatların yabancıların alımları yüzünden tırmandığına inandırırsak gerçek sorundan o ölçüde uzaklaşmış oluruz.

Abdulkadir Selvi

CHP'nin reklamcısından muhalefete uyarılar

13 Nisan 2022

Ateş İlyas Başsoy farklı bir reklamcı. Siyasete, seçim kampanyalarına, seçimlere başka bir yerden bakmayı biliyor.

Onu ilk olarak “**AKP neden kazanır? CHP neden kaybeder?**” kitabından keşfetmiştim. CHP'nin 2019 yerel seçim kampanyasını yönetmesini ise izleme imkânım oldu.

Ateş İlyas Başsoy'u, Ruşen Çakır'ın Medyascope'taki yayınında izledim.

“6'lı ittifak diye bir kavram çıktı son dönemde ortaya ama ben de bir heyecan göremiyorum orada. Heyecan potansiyeli var. Çok fazla artılar var, çok olumlu işe yarayacak cevherler diyeyim ama sonuçta bu cevherlerden yemek pişmedi. İnsanlara da heyecan uyandıracak bir dalga yaratılamadı” dedi.

BAŞSOY'UN UYARILARI

Başsoy, muhalefetin düşmanı değil. CHP'nin seçim kampanyalarını yürütmüş bir isim. Kendi tabiriyle, “**Muhalefetten ekmek yiyen bir reklamcı.**” O nedenle yaptığı değerlendirmeler, işini bilen birinin yapıcı uyarıları.

6'lı ittifakın net olmadığını, topluma net mesajlar vermediğini, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem vadinin toplumda bir ilgi uyandırmadığını savunuyor. Toplumda heyecan uyandıran mesajların verilmesi gerektiğini söylüyor.

Bunun neresi yanlış?

MATEMATİK TUTMUYOR

“Maalesef bu matematik tutmuyor. Bu matematik tutsa Türkiye'de, geçmişte bir sürü sosyalist hareket yüzde 1 alıyorlardı ama birleştiklerinde bakıyorlar 0.5 alıyorlar. Yüzde 4 almasını bekliyorsun bir sinerji olarak, ters bir sinerji oluyor,

daha da az oy alıyorlar. Eğer netleşmezse ben burada böyle bir risk görüyorum” diye uyarıyor.

GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTER SİSTEM

6 parti şimdiye kadar ‘**Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem**’den başka bir şey vaat etmedi. **Başsoy** bunun toplumda bir karşılığı olmadığı görüşünde.

“**Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem**’in hiçbir anlamı yok. Çok soyut bir kavram. Lisans eğitimini tamamlamış birisi için anlamı olabilir ama pratikte biz bunun için bir araya geldik demenin halk tarafında bir anlamı yok” diyor.

ERDOĞAN’I BIRAKIRLAR MI

Muhalefet, ‘Nasıl olsa ekonomi kötü... Millet **Erdoğan**’ı götürür bizi getirir’ havasında. **Ateş İlyas Başsoy** buna temelden itiraz ediyor. “**İnsanların fakirleştiği tezi ne kadar gerçekçi? Bizim zannettiğimiz kadar olmayabilir. O yüzden buradan hareket ettiğimizde bize oy verebilecek kitleye çok fazla seslenemeyebiliriz. Bu insanların, bu 6 partiyle gelecek beklentisi gerçekçi olmayabilir. Şu anda daha fazla ekmek kazanma şansları var. Çünkü üretim var. Tek vardiya çalışan fabrikalar üç vardiya çalışıyor. Bu demek ki üç kat daha fazla insan çalışıyor. Çünkü ihracat yapıyor ekonomi.**

Ülkenin başında Rusya ve Ukrayna konusunda herkesin görüşüne başvurduğu, Nobel alacak diye ciddi ciddi konuşulan bir Başkan var. Niye bıraksınlar ki **Erdoğan**’ı 6 kişi için?” diyor.

Muhalefetin nasıl olsa “**Erdoğan gidici**” diye kendini kandırması yerine, topluma ben seni daha iyi yönetirim diye güven vermesi gerekiyor.

KÂBUSA DÖNÜŞEBİLİR

Ateş İlyas Başsoy da ısrarla ona vurgu yapıyor.

“**Lütfen halka bir şey söylesinler. Şu düşünce var ya, ‘Nasıl olsa Tayyip Erdoğan çok yoruldu, çok bitti. Nasıl olsa seçim kazanılacak’ diye bir hülya var orada. O hülya bana kâbusa dönebilecek bir rüya gibi geliyor. Tayyip Erdoğan şu durumda kazanabilir seçimi yine. Yani seçim olsa kaybedecek diye bir durum yok**” diyor.

Ben **Kemal Bey**’in, **Meral Hanım**’ın yerinde olsam **Ateş İlyas Başsoy**’u karşıma oturtur dinlerdim.

AYTUN ÇIRAY’DAN TÜRK MİLLETİNE HAKARET

BU millete yapmadıkları hakaret kalmadı.

13.04.2022

'Bidon kafalı' mı demediler...

'Göbeğini kaşıyan adam' mı demediler...

'Benim oyumla çobanın oyu bir mi olacak?' diye mi küçümsemediler...

O küçümsedikleri millet 15 Temmuz'da çıplak elleriyle tankları durdurup darbeyi önlerken onlar Nişantaşı'nda, Bodrum'da darbecileri alkışlıyorlardı.

Millet bunlara dersini sandıkta verdi ama akıllanmadılar.

Gazetecisi, mankeni, siyasetçisi millete hakaret etmeye devam ediyor.

İYİ Parti İzmir Milletvekili ve Genel Başkan Başdanışmanı **Aytun Çıray**, önceki gün Halk TV'de **Şirin Payzın** ile **Barış Terkoğlu**'nun programına bağlandı.

İlk seçimde **Erdoğan**'ın gideceğine dair artık ezberlediğimiz sözlerini iddialı bir şekilde tekrar eden bir konuşma yaptı.

Muhalef medyada bu tür konuşmalar artık toplu bir ayine dönüştü. Herhalde kendilerini böyle terapi ediyorlar.

Aytun Çıray, 90'lı yıllara uzanan siyasi tecrübesini teminat göstererek 'Erdoğan gidiyor' konuşmasını yaptı. Böylece mutluluğu yakalamış oldular. Ama sonunda öyle bir laf etti ki şaşırıdım.

Aslında **Aytun Çıray** daha önce de buna benzer çıkışlar, değerlendirmeler yaptığı için şaşırımmamam gerekiyordu.

'MİLLETİN AKLINI KAYBETMESİ LAZIM'MIŞ

Aytun Çıray, "Adalet ve Kalkınma Partisi'nin kazanması için Türk milletinin sağduyusunu ve aklını kaybetmesi lazım" dedi.

Seçim sandığı açıldığında Türk milletinin mi aklını kaçırdığını yoksa Türk milletinin ferasetinin mi birilerinin aklını aldığını göreceğiz.

Millet kimi isterse onu seçer. Bize düşen millet iradesine saygı göstermektir.

Millet sizi seçerse akıllı, AK Parti'yi seçerse aklını mı yitirmiş olacak?

Peki şimdiye kadar 15 seçimdir AK Parti'yi seçiyor. Akı yok mu bu milletin?

Hem bu milletin aklına hakaret edeceksin hem de bu milletin seni iktidar yapmasını bekleyeceksin.

13.04.2022

Bir de milliyetçi geçinirler.

Hiç Türk milliyetçisi Türk milletine hakaret eder mi?

BAHÇELİ'DEN, İYİ PARTİLİ MİLLİYETÇİLERE MESAJ

YAVUZ Ağırlioğlu'nun Genel Başkan Yardımcılığı'ndan alınması, **Koray Aydın**'ın ise Teşkilat Başkanlığı'ndan Siyasi İşler'e kaydırılması 'İYİ Parti'de milliyetçiler tasfiye ediliyor' şeklinde bir algının oluşmasına neden oldu.

Meral Akşener'in bu operasyonu, **Bahçeli**'ye fırsat doğurdu. MHP Lideri de bu fırsatı kaçırmadı.

Milliyetçilere çağrı yaptı.

“Milliyetçilik ve millet sevgisi elbette ki bizim tekelimizde değildir.

Herkes milliyetçi olabilir, hatta olmalıdır. Milliyetçiler her kurumda bulunabilir. Bulunmalıdır. Hepsine saygı duyarız.

Ancak, milliyetçiliği hayatın her alanında uygulanabilir bir siyasal yönetim projesi olarak benimseyen tek parti, Milliyetçi Hareket Partisi'dir.

Ülkücüyüm, milliyetçiyim diyen kim varsa ana çatısı, ana kucağı Milliyetçi Hareket Partisi'dir” dedi.

'YUVAYA DÖN' ÇAĞRISI

Bahçeli'nin bu çağrısı İYİ Parti'de kendini dışlanmış hisseden milliyetçileri kapsıyor mu? Siyasette her mesajın bir adresi vardır.

Bahçeli, herhangi bir şekilde MHP ile yolları ayrılmış ülkücüleri yuvaya çağırarak için bu yönde bir politika oluşturacak mı? Kucaklayıcı bir dille çağrılarını sürdürecektir mi? İzlemek gerekiyor. Ama **Bahçeli** ilk adımı doğru bir zamanlama ile attı.

Esfender KORKMAZ

Değişimin şifreleri

13 Nisan 2022 Çarşamba

Siyasi iktidar Cumhurbaşkanı adayını açıklanması için muhalefeti dolaylı yollardan zorluyor. Siyasi iktidar aday isimlerini tartışmaya açarak, iktidarın yanlışlarını perdelemeyi amaçlıyor.

Ancak toplumun istediği daha farklıdır. Halkın yüzde 70'i kendisinin ve çocuklarının geleceğini garanti altına almak istiyor.

Bugünkü rejim altında kimse malını mülkünü güvencede hissetmiyor. Bunun içindir ki yurt dışına yerli sermaye çıkışı hızlandı. Herkes çocuklarının geleceğinden endişe ediyor.

İki yıl önce Yeditepe Üniversitesi ve MAK Danışmanlık en kapsamlı "Gençlik Araştırması" isimli bir anket yaptı. Bu anket sonuçlarına göre;

"Eğitim veya iş amaçlı bir başka ülkede geçici süreli yaşama fırsatı tanınsa yurt dışına gitmek ister misiniz?" sorusuna gençlerin yüzde 76,2'si 'evet kesinlikle giderim' cevabını verirken, yüzde 14'ü ise 'Evet ama ülkemde aynı şartları bulursam gitmem' demişti.

Halk 20 senedir aşama aşama bozulan düzenini yeniden kurmak istiyor. Toplum geleceğini teminat altına almak istiyor

1- Değişimin ilk adımı hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve mülkiyet hakkının güvencesi olmalıdır.

Tarafsız yargı ve mülkiyet güvencesi, ekonomik kalkınmanın da altyapısıdır. Bu altyapı olmadığı için yerli ve yabancı sermaye yatırım yapmıyor. Bakanlar Suriyelilere iş verin dediği için ülkede hukuka aykırı olarak kaçak işçi çalıştırılıyor. Bu nedenle 8 milyon insanımız fiilen işsiz kaldı. Bu gibi nedenlerle öncelikli sorun hukukun üstünlüğüdür.

Hukukun üstünlüğü ve tarafsız yargı olmadığı için kimse yarınından güven duyamıyor. Uyduruk bir kararlar, keyfi bir uygulama ile ve bir kumpas ile herkes hürriyetinden olabilir. Fetö savcılarını bunu yaptı. Halen Osman Kavala örneği var.

2- İnsan hakları ve siyasi özgürlükler insan refahının anahtarıdır. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın önemli bir şartıdır.

Siyasi iktidar İstanbul Sözleşmesi'nden çekilerek açıkça kadın haklarını askıya aldı. Seçim sistemini ve seçim yasalarını değiştirerek siyasi hakları dolaylı yoldan önlüyor. Seçim kurullarını değiştirerek ve Yüksek Seçim Kurulu'nu kontrol ederek, seçim hilelerinin önünü açtı. Bu gibi dolaylı yollarla tüm siyasi hakları haksız yoldan engelledi.

Öte yandan hükümeti ve bütçeyi kontrol mekanizmaları kaldırıldı. Artık halk ödediği vergilerin nereye gittiğini bilmiyor.

Türkiye'nin demokratik, şeffaf, seçim hilelerinden uzak bir seçim mevzuatına ve seçim sistemine ihtiyacı var. Aynı paralelde kamuda denetim mekanizmaları ve hükümetlerin yanlış yapmasını önleyecek otomatik bir frenleyici sistem kurulmalıdır.

3- Devleti parti devleti olmaktan kurtarmalıyız. Bir ekonomide kalkınmanın ve büyümenin ilk şartı, kaynakların çarçur edilmeden, verimli ve etkin bir şekilde kullanılmasıdır. Parti devleti ise kaynakları, yalnızca yandaşları kayırmak ve popülizm için kullanır. Parti devleti olan bir ekonomide büyümenin ve kalkınmanın sürdürülmesi imkânsız olur.

Türkiye'de AKP öncesine kadar kurumsal devlet vardı... Bu devlet başkanlık sistemine kadar total bir kurumsal devlet haline geldi... Başkanlık sisteminden sonra tamamıyla parti devleti oldu.

Siyasi iktidar kim olursa olsun... Cumhurbaşkanı kim olursa olsun... Prensip olarak parti devleti sürdürülemez.

4- Eğitim ideolojik eğitimden kurtarılmalıdır.

Mevcut olan İmam Hatip meselesine şimdi bir de Diyanet Akademisi eklendi. Türkiye'de şeriat isteyenler, eğitimi de aynı çizgide istiyor.

Türkiye Eğilimleri-2021 Kantitatif Araştırma Raporu 04 Ocak 2022, anket sonuçlarına göre halkın yüzde 9'u kendini Siyasi İslam olarak görüyor. Eğitim sisteminin, şeriat isteyen yüzde 9'luk bir kesimin hâkimiyetinden kurtarılması ve bu değişimin nasıl yapılacağı prensip olarak isim tartışmasından daha önemlidir.

5- Ekonomide piyasa-devlet optimum dengesinin kurulması, planlama getirilmesi, gelir dağılımının düzelmesi, yolsuzlukların önlenmesi ve istikrar sağlanması, refah toplumunun olmazsa olmazıdır.

Biz önce ne istediğimizi iyice bilelim, bu isteğimize uygun aday bulmak ve bu bilinçle seçim yapmak daha kolay olacaktır.

İbrahim Kahveci

Konut ihtiyaçtan mı ranttan mı?

Dün kaldığımız yerden devam edelim. Konut fiyatlarındaki büyük artışın nedenlerini değerlendirmeye devam edelim.

Ana sorumuzu yeniden soralım:

Konut fiyatları neden arttı? İhtiyaçtan mı? CEVAP: Hayır...

Neden mi? Çünkü 2013-2021 yılları içinde nüfus yaklaşık 9 milyon 53 bin kişi arttı. Bu nüfusun ihtiyaç duyacağı konut ise 2 milyon 830 bin etmektedir

Bakın burada hane sayısını da en düşükten alıyoruz. Mesela 2013'de bir hane 3,6 kişiden oluşurken, 2021'de bu sayı 3,2'ye geriledi. Hızla çekirdek aileden de öteye geçiyoruz.

Peki, ne olmuş? Ne kadar konut yapılmış?

İnşaatçılar anılan dönemde 7 milyon 435 bin yapı ruhsatı almışlar. Yani belediyelere başvurup 7 milyon 435 bin daireli konut yapacaklarını belirtmişler.

Peki, bu inşaatların ne kadarı bitmiş ve yapı izni alınmış? Onu da söyleyelim: 6 milyon 585 bin daire bitmiş ve içinde oturulabilir diye izinleri de alınmış.

Tekrar edelim:

A-) 9 milyon 53 bin nüfus artışı ve bunun 2 milyon 830 bin konut ihtiyacı

B-) 7 milyon 435 bin daire yapımı izni alınıyor

C-) 6 milyon 585 bin daire bitiriliyor

Gelelim son şıkka: Bitirilen 6 milyon 585 bin dairenin de 5 milyon 055 bini satılıyor. Yani nüfus artışı ihtiyacının nerede ise iki katı yeni konut satılmış.

1-) İhtiyaç 2 milyon 830 bin

13.04.2022

2-) Satılan yeni konut 5 milyon 055 bin

***

Yeniden tekrar edelim:

İhtiyaç 2.830 bin konut

Yapımına başlanan 7.435 bin konut

Bitirilen 6.585 bin konut

Satılan 5.055 bin konut

Dikkat edecek olursanız ihtiyacın nerede ise 3 katına yakın bir konut yapımı başlamış. Yabancıya satılan konut ise 279 bin ila toplam satışın yüzde 5,5'inde kalmış.

İyi ama neden konut fiyatları yüksek oranlı artmıştır?

Bu konutları kim almıştır?

Maalesef ki, ihtiyaç sahipleri alamamış. Hatta ihtiyaç sahipleri mevcut konutlarını bile satmış.

2012 yılında %20,9 olan kiracı oranı 2020 yılında %26,2'ye çıkmış. Özellikle alt gelir grubu %59,8 olan ev sahipliği oranını kaybederek %52,5'e gerilemiştir. Alt gelir grubunun kiracılık oranı da %22,8'den yüzde 30,3'e kadar yükselmiştir

O zaman konut fiyatları ihtiyaçtan artmadı ise neden arttı? İlk sırada elbette rant yer alıyor.

Bakın buna başka örnek de verelim.

Türkiye tarımda bir çok sene üretim rekoru kırdığı ürünlerin fiyat artış şokları ile karşılaşmıştır. Mesela 2013-14 sezonunda çeltik rekoltesi rekor kırarken, aynı anda pirinç fiyatlarında da rekor yaşanmıştı.

Hatta bu yıl kuru soğanın adeta rekor yılı olmuştu. Çiftçi kuru soğanını satmak için cami önlerinde çuvalını 15-20 liraya satıyordu. Ama artık 2 kilo kuru soğan o para ediyor.

Konut işinde de benzer durum var.

Üretimle bu sorun aşılamaz ve AK Parti anlayışı bu sorunu çözemez. O nedenle dün muhalefete sordum: Çözüm öneriniz nedir? dedim.

Bakın bugün tarımda da ana sorunumuz üretim değildir. Bunu da bir kenara yazın....
Muhabbete devam ederiz.

Konut İhtiyacı ve Konut Fazlalığı

	Toplam 2013-2021
İlk Konut Satış	5.055.251
Nüfus Artışı	9.052.978
Hane Başı Nüfus	3,2 kişi
Yapı Ruhsatı	7.434.871
Yapı Kullanma İzin Sayısı	6.584.364
Yabancıya Konut Satışı	279
Kiracılık Oranı	
Nüfus Artışının Konut İhtiyacı	2.829.056
Fazlalık İlk Konut Satışı	2.226.195
Fazlalık Yapı Ruhsatı	4.605.815
Fazlalık Yapı İzni	3.755.308

Oğuz Demir

Barış Manço'dan gelsin: Domates, biber, patlıcan

Dün, ABD'de enflasyon **son kırk yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 8,5'a** yükseldi. Benzer şekilde **gıda enflasyonu da yüzde 8,8** oldu. Avrupa'da da durum pek iç açıcı değil. AB'de yayınlanan son verilere göre gıda enflasyonu yüzde 5,5 seviyesinde.

Zaten Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü de gıda fiyatlarının tarihi zirvede olduğunu açıkladı.

Çok zor zamanlar değil mi?

Gerçi bu veriler de hükümetimizi doğruluyor. Yani bütün dünyada enflasyon ve gıda fiyatları artıyor.

Bakın mesela İngiltere'de gıda enflasyonu yüzde 6'ya doğru gidiyor.

Kanada'da durum ABD gibi. Gıda enflasyonu yüzde 7,40!

Şimdi diyeceksiniz ki ama onlar gelişmiş ülkeler, para birimleri istikrarlı!

Tamam, o zaman gelin gelişmekte olan ülkelere bakalım.

Macaristan'da gıda enflasyonu yüzde 13! Hep diyorlar ya Macaristan modeli diye, keşke bizde de o model olsa...

Polonya'ya bakalım. Orada da son açıklanan gıda enflasyonu yüzde 8,60! Dbinde savaş olan Polonya'da bile henüz yüzde 10 olmamış.

Savaşın ortasında kalan Rusya'da yüzde 15'e doğru yaklaştı.

Neyse ki biz tarımda **kendi kendine yeten, yetmeyince de paramız var ithal ederiz diyen Türkiye'de** yaşıyoruz diyecektim ama diyemedim.

13.04.2022

Çünkü bizde mart ayına gelindiğinde yıllık gıda enflasyonu yüzde 70'e çıkmış durumda. Gelişmiş ya da gelişmemiş fark etmeksizin tüm dünyada yaşanan enflasyona göre kat be kat yüksek.

***

Önümüzde ise daha zor günler var.

Rusya-Ukrayna arasında başlayan savaşın küresel gıda piyasalarındaki arz daraltıcı etkisi ve akaryakıt fiyatları üzerinde yarattığı baskı ile birlikte ortaya çıkan maliyet şoku 2022 yılının geri kalan bölümü için de gıda fiyatlarındaki artışın devam etmesine neden olacak gibi görünüyor.

Yaz aylarının başlaması ile birlikte hükümet üretimde artış **ve fiyatlarda gevşeme** bekliyor.

Ancak burada da **iki temel risk** var.

Birinci risk üretici maliyetlerindeki artıştan ötürü arzın daralması! Son bir yılda girdi maliyetleri TÜİK verilerine göre dahi yüzde 60 üzerinde artan üreticinin ekim-dikim döneminde elindeki imkânlarla daha az üretimi tercih etmesi oldukça olası. **Zira çiftçi son üç yıldır ciddi bir sermaye kaybı yaşadı.** Bir de tabii 2022 yaz döneminde iklim şartlarının nasıl gideceğini bilmiyoruz. Bu da arzın durumunda belirleyici olacaktır.

İkinci risk ise **tam da hükümetin bizi soktuğu kısır döngü** ile ilgili. Tüm dünyada gıda **fiyatlarında rekor artış yaşandığı bir dönemde Türk Lirası'nın değeri ise rekor düşük seviyede.** Yani üretim artsa dahi bu üretilen ürünler, dolarla dış pazarlara satılabilir. Dünya için ucuz, bizim için pahalılığın garantisi de bu olur!

Bu sonucu veriler de doğruluyor. Yine TÜİK tarafından yayınlanan Tarım-ÜFE'ye göre üretici fiyatlarındaki artışlar hâlihazırda dünya fiyatlarındaki artış ve dolar/TL'deki değer kaybı dikkate alındığında sadece lifli bitkilerde dünya fiyatlarına yakın artış göstermiş, diğer tüm üretici fiyatları dünyadaki fiyat artışlarının gerisinde kalmış.

Bu riskler ise fiyatların bırakın düşmeyi, daha da artmasına neden olabilir.

Hükümetin şimdiden bu iki riski ortadan kaldıracak politika uygulamalarına yönelmesi şart.

Yoksa domatesi 40 TL'ye, biberi 50 TL'ye yemek zorunda kalacağımız bir yazı doğru gidiyoruz.

13 Nisan 2022, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Biden, Hindistan'ı neden tehdit etti?

Rusya'nın Ukrayna'ya asıl operasyonunun henüz başlamadığı söyleniyor. Nedenine gelince...

Kiev'in kuşatılması dahil Ukrayna'nın batısında Rusya tarafından yapılan tüm manevraların, Ukrayna güçlerinin dikkatini asıl hedef olan Doğu'dan dağıtmak ve uzaklaştırmak için gerçekleştirilen hareketler olduğu iddia ediliyor. Ama Batı dünyası sanki kıyasıya bir savaş olmuş ve Rusya hezimete uğramış gibi yayın yapıyor ve davranıyor.

Putin askeri hedefini hiçbir zaman net olarak açıklamadığı için yapılan tüm yorumlar aslında spekülatif.

MODİ-BİDEN GÖRÜŞMESİ

ABD Başkanı **Biden**, dün Hindistan Başbakanı **Modi** ile 2 saat süren bir sanal toplantı yaptı. Bu toplantının ana konusu "**Rusya tehdidi**"ydi. Tabii Rusya tehdidi konuşulurken **Biden**, Hindistan'ın enerji ihtiyacının Rusya'dan karşılanmasının Hindistan'ın lehine olmayacağını söyleyerek **Modi**'yi tehdit etti.

Aynı sırada Avrupa Birliği dışişleri bakanları da Rusya'ya yeni yaptırımlar için bir daha toplanmıştı. Batı Bloku'nun egemen güçleri, **Putin**'i cezalandırmaya çalışırken kendi insanları dahil olmak üzere tüm insanların hayatlarını ne kadar zorlaştırdıklarının farkında değil galiba.

ERDOĞAN HIZ KESMİYOR

Bütün bunlar yaşanırken **Erdoğan**'ın diplomatik temasları da hiç hız kesmiyor. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, Ürdün'e resmi bir ziyaret yapacaktı ama Ürdün Kralı önceki gün Frankfurt'ta bir hastaneye yatıp fitik ameliyatı oldu. Bu sebeple Cumhurbaşkanı'nın ziyareti de ertelendi.

Erdoğan, Pakistan'ın yeni başbakanı ile de konuştu ve Türkiye'nin Pakistan'ın istikrar ve mutluluğu için her şeyi yapmaya hazır olduğunu söyledi.

ŞİDDET VE MEDYA

13.04.2022

Bazen mahalle kavgaları, ülkeler arası savaşlar kadar ilginç olabiliyor. Mesela önceki gün Urfa'da 14 çocuk birbirleriyle kavga etti. Olaya aileleri de karışınca, 3 kişi yaralandı, 14 kişi gözaltına alındı, 3 araç hasar gördü. Şiddetin her türü medyanın ana konusu.

ÇALIŞANLARI RAHATLATACAK

Bu yazı yazıldığı sırada herkesin gözü yapılacak olan kabine toplantısındaydı. Alınacak ekonomik tedbirler herkesin merak konusuydu. Özellikle çalışanları ve üreticiyi rahatlatacak önemli adımlar atıldı. Enflasyonla mücadele için sadece hükümetin attığı adımlar yeterli değil. İş dünyası da fırsatçılıktan vazgeçerek elini taşın altına koymalı.

Fatih Altaylı

Bakın bakalım gençler ne diyormuş

Herkesin dilinde bir “Genç seçmen, genç seçmen” lafı, herkesin ağzında bir “Z kuşağı, Z kuşağı” tanımlaması.

Ve herkes gençlerin siyasi yaklaşımıyla ilgili bir tez öne sürüyor.

“Gençler şöyle düşünüyor, gençler böyle düşünüyor” diye.

Bu konuda eldeki en eli yüzü düzgün araştırmayı ise Alman Conrad Adenauer Vakfı yapmış.

Gelin bugün sizinle bu araştırmadan bazı başlıklar paylaşayım da, Türkiye’de gençler ne düşünüyor, en azından bazı başlıklar için fikirleri ne, görelim.

Conrad Adenauer Vakfı’nın 3 ay 20 günlük bir sürede temsil kabiliyeti oldukça yüksek 18 ila 25 yaş arasındaki 3 bin 243 genç üzerinde gerçekleştirdiği araştırmada katılımcı gençlere 100 soru sorulmuş.

Katılanların yüzde 92,5’i kent doğumlu.

Yüzde 93,1’i lise veya daha yüksek bir okul mezunu.

Yüzde 57,1’i hala öğrenci.

Ve gelelim yanıtlara.

GENÇLER ARASINDA EN YAYGIN FİKİR ATATÜRKÇÜLÜK

Gençlerin siyasi görüşleri sorulduğunda en yüksek oranla verilen yanıt, “Atatürkçü” olmuş.

Gençlerin yüzde 20,5’i kendini böyle tanımlıyor.

Onu yüzde 18.8’le “Apolitik” olduğunu söyleyen grup takip ediyor.

Yüzde 10,9’u “İdealist milliyetçi” olduğunu söylerken, yüzde 9,1’i “Türkçü” olduğunu vurguluyor.

13.04.2022

“İslamcı” olduğunu söyleyenlerin oranı yüzde 7,1, “Devrimci sosyalist” olduğu iddiasındakilerin oranı ise 6,8.

Yüzde 4,3 kendini merkez sol ve sosyal demokrat olarak tanımlarken, yüzde 2,3 merkez sağ liberal olarak tanımlıyor.

Yüzde 2,8 oranında “Kürtçülük”, yüzde 3,5 oranında ise diğer siyasi görüşler hakim.

Yüzde 14 ise bu soruya yanıt vermemiş.

GENÇLER SİYASETTEN MEMNUN DEĞİL

Yüzde 62,5'i Türkiye'nin mevcut yönetim sisteminden memnun değil, yüzde 38,9'u ise Türkiye'nin sorunlarından iktidar ve muhalefet ayrımı yapmaksızın tüm siyasetçileri sorumlu tutuyor.

Gençlere göre Türkiye'nin en önemli sorunları sıralaması şöyle:

Kötü ekonomik şartlar: Yüzde 17,8

İşsizlik: Yüzde 16,1

Eğitim kalitesinin çok düşük olması: Yüzde 15,8

Ve yolsuzluk: Yüzde 15,4

Araştırmaya katılan gençlerin yüzde 65,9'u Türkiye'nin insan haklarına saygılı bir ülke olmadığı kanaatinde. Yüzde 11,6'sının ise bu konuda bir fikri yok. Türkiye insan haklarına az çok saygılıdır diyenlerin toplam oranı ise 22,5.

EN PÖPÜLER LİDERLER ERDOĞAN VE YAVAŞ

Ve gelelim zurnanı zırt dediği yere.

Gençlerin mevcut siyasi liderlere bakışına.

“Mevcut siyasi liderlerden hangisini beğeniyorsunuz” sorusuna verilen yanıtlar arasında ilk sırayı “Hiçbirine” şıkkı almış.

Gençlerin yüzde 20,5'i mevcut liderlerin hiçbirini kafasına uygun bulmuyor.

Hiçbirini takip eden lider ise Recep Tayyip Erdoğan.

Erdoğan'ın gençler arasındaki popülerlik oranı yüzde 16,8.

Onu takip eden ise Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş. Yavaş'ın beğenilme oranı Erdoğan'a çok yakın: 16,3.

Ardından 8,7 ile Meral Akşener, yüzde 7,9 ile Selahattin Demirtaş, yüzde 7,3 ile Muharrem İnce, yüzde 6,3 ile Kemal Kılıçdaroğlu, yüzde 4,5 ile Devlet Bahçeli

geliyor. Fikir beyan etmeyenlerin oranı yüzde 3,6 iken Ekrem İmamoğlu diyen gençlerin oranı yüzde 3,3. Onu yüzde 3,3 ile Babacan, 1,1 ile Davutoğlu takip etmiş.

HER İLİN BEĞENDİĞİ LİDER FARKLI

Bu sorunun illere göre yanıtları da çok ilginç.

İstanbul'da yaşayan gençlerin en beğendiği politikacı açık ara farklı Mansur Yavaş. Yavaş'ın İstanbullu gençler arasında beğenilme oranı yüzde 28.

İmamoğlu'nun yüzde 9.

Meral Akşener'in yüzde 7,9.

5. Tayyip Erdoğan'ın ise yüzde 7,5.

Onu 6,1 ile Muharrem İnce, 5,4 ile Kılıçdaroğlu ve Bahçeli takip ediyor.

Buna mukabil Trabzon'daki gençler arasında en beğenilen lider yüzde 20,5 ile Recep Tayyip Erdoğan, yüzde 19,2 ile Meral Akşener, yüzde 12,3 ile Muharrem İnce, Yavaş'ın Trabzon'daki gençler arasındaki popülaritesi yüzde 11. İlginçtir, İmamoğlu, memleketi Trabzon'da yüzde 1,4 oranında beğenilen Selahattin Demirtaş kadar bile popüler değil.

Gaziantep'te gençler arasında yüzde 26,1 ile en popüler isim yine Mansur Yavaş, onu takip eden ise yüzde 14,2 ile Recep Tayyip Erdoğan.

Konyalı gençlerin en beğendiği lider yüzde 29,6 ile Recep Tayyip Erdoğan olurken onu yüzde 12,4'le Mansur Yavaş takip etmiş.

Van'da ise en beğenilen siyasi figür yüzde 37,5 ile Selahattin Demirtaş, yüzde 21,1 ile Recep Tayyip Erdoğan. Onu yüzde 5,5'lik oranlarla Akşener ve Babacan, yüzde 4,4 ile Mansur Yavaş izliyor. Vanlı gençler arasında İmamoğlu'nun beğenilme oranı Kemal Kılıçdaroğlu'nun altında. İşin garibi pek çok yerde bu durum söz konusu.

SURİYELİ GÖÇMENLERİ GENÇLER DE İSTEMİYOR

Türk yargısı, gençler arasında tam anlamıyla sınıfta kalmış durumda. Gençlerin sadece yüzde 11,9'u Türk yargısına güveniyor. Bu güvenin yüzde 20'yi çok az aştığı iller ise Karaman, Zonguldak, Konya, Erzurum ve Van.

Ve tabii Suriyeliler başta olmak üzere göçmenler meselesi.

Gençlerin yüzde 80,4'ü iktidarın göçmen politikasını hatalı buluyor ve acilen değişmesi gerektiğini düşünüyor.

Yüzde 56,8'i Suriye'de barış sağlanır sağlanmaz sığınmacıların geri yollanması gerektiği fikrinde.

13.04.2022

Yüzde 75,8'i de kültür ve hayat tarzı farklılıkları nedeniyle Suriyeli göçmenlerin asla Türklerle entegre olamayacağı inancında.

DİN ÖNEMLİ DİNDARLIK AZ

Din konusunda "Din önemlidir" ya da "Din çok önemlidir" diyenlerin oranı toplamda yüzde 72,7.

Buna karşın "Çok dindarım" diyenlerin oranı yüzde 29,8.

"Allah'a inanıyorum ama çok dindar sayılmam" diyenlerin oranı ise yüzde 56,9.

"Tanrıya inanırım ama dinlere inanmam" diyenler yüzde 7,3.

"Ateistim" diyenlerin oranı ise yüzde 4.

Yüzde 0,6 ise kendini "Agnostik" olarak tanımlamış.

Dinin en güçlü faktör olduğu bölgeler ise Doğu Marmara, Orta Anadolu'nun batısı ve Kuzey Doğu Anadolu olmuş.

Araştırmaya katılan gençlerin yüzde 98,2'si sosyal medya kullanıcısı.

Yüzde 86,6'sı Whatsapp, yüzde 76,1'i Youtube, yüzde 73,7'si Instagram ve yüzde 41,7'si Twitter kullanıcısı.

Yüzde 80,1'i ise haber kaynağı olarak cep telefonu ve internet kullanıyor.

Gençlerden haberler şimdilik bu kadar.

İster beğenelim ister beğenmeyelim, veriye dayalı bilgi bu.

20 günde bürokraside ne değişti

Ekonomi Bakanımız Sayın Nebati'nin dünkü konuşmasını dinlediniz mi!

1 ay kadar önce iş dünyasına mesaj verirken bürokrasiyi çok sert biçimde eleştiren ve "Bürokratları alaşağı ederiz" dediğinde tarihler 16 Mart'ı gösteriyordu.

Bu sözler üzerine ben bu köşede "Yahu 20 yıldır iktidarsınız. Tüm bürokrasiyi siz atadınız. Güçlü ve istikrarlı olmakla övündünüz yıllarca. Hala niye bürokrasiden şikayet ediyorsunuz, o bürokrasi sizin bürokrasiniz" demiştim.

Ancak Bakan Nebati 20 Mart günü de bu söylemini tekrarladı. "Arkamızda Cumhurbaşkanımız var, bürokrasi bizi durduramaz" demeye devam etti.

Aradan 20 gün geçti ve aynı Nebati bu kez dün yine konuştu ve "Kendinize, Cumhurbaşkanımıza ve bürokrasiye güvenin" dedi.

13.04.2022

Herkes de apışıp kaldı.

1 ay önce alaşığı edilecek olan bürokrasi bir anda güvenilir oldu.

Bildiğimiz kadarı ile bu 1 ay içinde bürokraside öyle aman aman önemli bir değişiklik falan da olmadı.

Acaba Bakan Nebati'nin fikrini değiştiren ve bürokrasiyi güvenilir hale getiren gelişme neydi!

Gazeteciliğın başı sağ olsun

Yıllarca aynı gazetede çalıştığım ve haberlerini büyük bir merakla okuduğum Sevgili Meslektaşım, meslektaşım demekten gurur duyduğum Nurettin Kurt'u kaybetmişiz.

Meslektaşım demekten ve meslektaşı olmaktan gurur duyduğum, nesli giderek azalan iyi gazetecilerden biriydi.

Hem gazeteciliğın hem ailesinin başı sağ olsun.

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Kişilikle koltuğı takas etmediğimiz zaman.